

Panevėžys savo kaip pramonės miesto veidą išnaudoja ne tik pritraukdamas gamybos įmonių investicijas, kurdamas turizmo traukos objektus, formuodamas miesto įvaizdį, bet nuo šiol – ir siūlydamas meno bei kultūros inovacijas.

Jau nuo rugsėjo mėnesio pirmą kartą Panevėžyje startuos kūrybinė iniciatyva, kurios metu prancūzų fotomenininkas Dan Hermouet vystys alternatyvius metodus fotografijoms kurti. Tam jis panaudos miesto pramonės įmonių produkciją – lino atraizas, stiklą, krakmolą, varškę. Tris mėnesius reziduodamas Panevėžyje menininkas dalsysis patirtimi ir kūrybos procesu su miesto bendruomene, vietos menininkais, jaunimu. Miesto gyventojai ir svečiai turės galimybę įsitraukti į edukacines programas, pažinti iki šiol nematytus fotografijų kūrimo būdus.

„Mes drąsiai ir su pasididžiavimu sakome, kad Panevėžys yra pramonės miestas. Šią žinutę siekiame pritaikyti ir stiprindami Panevėžio, kaip patrauklios vietos gyventi, dirbti, keliauti, įvaizdį. Tai verčia į pramonę žvelgti giliau ir kūrybiškiau nei kaip tik į vieną iš ekonomikos sektorių – jau kurį laiką ieškojome būdų pramonę atverti visuomenei ir pritaikyti įvairialypiams jos poreikiams. Pernai mieste inicijavome pramoninio turizmo kryptį, o pradėjus bendradarbiauti su kūrybiniu duetu Dan Hermouet ir Vaida Andrijauskaite gimė idėja pasitelkiant menininkus suteikti pramonei kūrybinės laisvės atspalvių“, – sako Panevėžio plėtros agentūros direktorė Monika Miniotaitė.

Kūryboje atgimstanti pramonė

Panevėžio plėtros agentūros turizmo projektų vadovės Vilandos Reikalienės teigimu, pramonės ir meno jungtys Europoje nėra naujiena, bet Lietuvoje, ir ypač Panevėžyje, tokių iniciatyvų trūksta. „Pradėjus ieškoti miesto turizmo identiteto buvo atsigręžta į pramonę, kuri ilgą laiką garsino miestą ir buvo jo augimo priežastis. Džiaugiamės, kad radome alternatyvių sprendimų, kaip visuomenę sudominti pramonės tema. Pramonės ir meno sintezės rezidencijos projektas turėtų įrodyti, kad pramoninis turizmas – tai ne vien apsilankymai įmonėse ir gamybos proceso stebėjimas. Kūrybinės iniciatyvos, pagrįstos pramonės ir meno sričių sinteze, kuria unikalią patirtį ir suteikia galimybes visai kitokiu požiūriu susipažinti ir su pramone, ir su menu. Manome, kad tokios iniciatyvos tikrai padės į miestą pritraukti turistų“, – sako V. Reikalienė.

Panevėžyje reziduojantis menininkas D. Hermouet teigia, kad jam yra svarbu parodyti tai, jog norint kurti alternatyviąją fotografiją visai nėra būtina turėti brangiausią ir naujausią įrangą. „Šiems procesams naudoju būtent tokias žaliavas, kurias Panevėžyje lengvai ras

kiekvienas. Naudoju antrines žaliavas, likučius nuo pramonės įmonių produkcijos, vandenį ir guašo pigmentą paties pasigamintą iš Nevėžio upės krantų molio,“ – pasakoja fotomenininkas.

Pats D. Hermouet šioje iniciatyvoje išvelgia didelę prasmę – jam svarbu ne tik pačiam išmokti kažką naujo, kasdienius įrankius pritaikyti fotografijos procesuose, bet ir kitiems parodyti, kokia įdomi ir visiems prieinama gali būti tokio tipo fotografija. Fotografijoms atspausti ant lino medžiagos, popieriaus ar stiklo tereikia kelių cheminių reagentų elementų, vandens ir saulės šviesos. „Mane patraukė pati atlikimo technika, dažnu atveju neatnešanti greito rezultato, tačiau suteikianti daug daugiau laisvės kūrybiniam procesui, kurį gali išbūti, išjausti ir išmedituoti – be skubėjimo ir be skubinimo“, – sako D. Hermouet.

Kaip teigia menininkas, svarbiausia yra ne pati išgauta nuotrauka, ne rezultatas, bet mėgavimasis procesu, galimybė kiekvienam savo rankomis sukurti autentišką fotografiją. Būtent tai padaryti rezidencijos metu jis ir kvies visus norinčius.

„Matau Panevėžį virsme – čia susiduria kartų nuomonės apie pamatines vertybes, supratimas, kas yra ar nėra kultūra ir menas. Tačiau man įdomiausias virsmas yra pramoninio palikimo transformacija, galimybė prasmingai panaudoti turtingus vietinius išteklius ir industrinį potencialą, galimybė dirbti su miestui svarbiomis medžiagomis suteikiant joms naują gyvybę per kūrybinį procesą. Tuo pačiu metu stebiu ir savęs, kaip individo virsmą per meninius ieškojimus ir atradimus, kuriuos man suteikia Panevėžys“, – pripažįsta D. Hermouet.

Įsitraukia ir miesto įmonės

Prie rezidencijos projekto įgyvendinimo noriai prisideda ir Panevėžyje bei Panevėžio regione veikiančios pramonės įmonės. Fotografijas menininkas kurs ant stiklo, metalo ir tekstilės žaliavų naudodamas įmonės „Roquette Amilina“ kviečių krakmolą, įmonės „Linas“ padovanotas lino atraizas, pieno baltymą iš įmonės „Rokiškio pienas“, stiklą iš įmonės „Panevėžio stiklas“.

D. Hermouet tikisi, kad šis projektas padės ne tik visuomenei kitaip pažvelgti į mieste sukuriamus produktus, bet ir patiems gamintojams ir įmonių vadovams suprasti, kad jų gaminami produktai gali būti panaudojami ne tik pardavimams, bet ir menui.

„Džiugu kad įmonės yra atviros reikšmingam bendradarbiavimui, kai abi pusės gali dalyvauti procese kaip lygiaverčiai partneriai. Dan praleido nemažai laiko bendraudamas su įmonių mokslininkais, gamybos ekspertais ir technologais, analizavo gamybos procesus, gilinosi į

technologinius produkcijos aspektus. Didelį išpūdį paliko įmonės „Rokiškio pienas“ gamybos technologė. Ji padėjo Dan išstobulinti chemines formules, todėl pieno baltymo emulsijos brandinimas sutrumpėjo net dvejomis savaitėmis. Mokslinės pažintys ir bendradarbiavimas stumia Dan kūrybiškai rizikuoti ir į kūrybą žvelgti daug plačiau. Kuo jis užsiima dabar yra panašiau į fizikos ir chemijos laboratoriją nei menininko dirbtuves“, – išpūdžiais dalijasi viena iš projekto iniciatorių Vaida Andrijauskaitė.

Organizatoriai tikisi, kad projektas atvers naujas galimybes miestui įprasminti savo būtį panaudojant jo pramoninį potencialą. Planuojama, kad projektas didins visuomenės įsitraukimą į menines ir kultūrines veiklas, įkvėps Panevėžio menininkus glaudžiau bendradarbiauti su įmonėmis, ieškoti naujų ir inovatyvių išraiškos būdų į miestą įnešant dar daugiau meno.

Projektas „Pramonės ir meno sintezės rezidencija“ finansuojamas Kultūros rėmimo fondo ir Panevėžio miesto savivaldybės lėšomis.

